

Partners **for**
Innovation

CBL VERPAKKINGS- RAPPORTAGE 2021

Resultaten van de monitoring over het jaar
2021 van het CBL Brancheplan Duurzaam
Verpakken 2019-2022

Rosa Jager & Siem Haffmans – November 2022

INLEIDING

In de supermarktbranche staat verduurzaming van verpakkingen hoog op de agenda. Het CBL heeft samen met haar leden heldere en ambitieuze doelen gesteld voor het reduceren van verpakkingen, duurzaam materiaalgebruik en recyclebaarheid van verpakkingen. Het CBL en haar leden hebben de volgende ambitie uitgesproken:

“In 2025 ligt er 20% minder verpakkingsmateriaal in de supermarkten en is 95% van het verpakkingsmateriaal recyclebaar.”

Het referentiejaar voor deze ambitie is 2020. Deze ambitie is verder uitgewerkt in specifieke doelstellingen voor 2022 en 2025 die zijn vastgelegd in het Brancheplan Duurzaam Verpakken 2019-2022 (BDV).

Verpakkingsrapportage 2021

In deze *Verpakkingsrapportage 2021* wordt de voortgang op de duurzaamheidsdoelstellingen beschreven op basis van de verpakkingen van huismerkartikelen die in 2021 zijn afgezet.

Datakwaliteit:

De afgelopen jaren hebben de retailers grote stappen gezet in de kwaliteit en compleetheid van hun data.

- *In 2019 is een interne nulmeting uitgevoerd onder de leden, maar hieruit bleek dat de verpakkingsdata nog niet betrouwbaar genoeg was om te rapporteren.*
- *In 2020 is de kwaliteit van de data sterk verbeterd. Daarom fungeert 2020 als referentiejaar voor het monitoren van de doelstellingen. Hiermee laten de retailers een nog hoger ambitieniveau zien, omdat ook voor 2020 al grote reducties in verpakkingsmaterialen in de supermarkten zijn doorgevoerd.*
- *In 2021 is de datakwaliteit verder verbeterd. Er hebben meer retailers meegedaan, waardoor er ook meer primaire verpakkingen zijn opgegeven. Helaas is hierbij ook gebleken dat er in 2020 te veel secundaire verpakkingen zijn opgegeven door een dubbeltelling. Dit is in 2021 zoveel mogelijk gecorrigeerd.*

DEELNEMENDE RETAILERS

Deze *Verpakkingsrapportage 2021* heeft betrekking op de primaire en secundaire verpakkingen van huismerkartikelen die in 2021 door de onderstaande retailers op de markt zijn gezet:

- Albert Heijn
- Aldi
- Boon Food Group
- Dekamarkt
- Dirk van den Broek
- Jan Linders
- Jumbo
- Lidl
- Nettorama
- Plus
- Spar
- Superunie

DOELSTELLINGEN VAN DE BRANCHE

In het Brancheplan Duurzaam Verpakken 2019-2022 van het CBL zijn de volgende doelstellingen* gedefinieerd. Het referentiejaar voor monitoring van de doelstellingen is 2020.

Brancheplan doelen 2022	Brancheplan doelen 2025
1. 10% gewichtsreductie van primair en secundair verpakkingsmateriaal.	20% gewichtsreductie van primair en secundair verpakkingsmateriaal.
2. 80% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar.	95% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar.
3. 80% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen is FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.	100% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen is FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.
4. 40% post-consumer recycled content in PET- flessen en -trays (primaire verpakkingen).	50% post-consumer recycled content in PET- flessen en -trays (primaire verpakkingen).
5. 15% post-consumer recycled content in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen.	25% post-consumer recycled content in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen.
6. Op 100% van de primaire verpakkingen is een weggooiwijzer afgebeeld.	Op 100% van de primaire verpakkingen is een weggooiwijzer afgebeeld.

* De doelstellingen uit het BDV zijn hier ter verduidelijking geherformuleerd, inhoudelijk zijn de doelstellingen onveranderd.

SCOPE

De scope van de CBL Verpakkingsrapportage 2021 heeft betrekking op de volgende verpakkingen die in 2021 door de leden op de markt zijn gebracht:

- **Primaire en secundaire verpakkingen** van huiskartikelen:
 - **Primaire verpakking** (ofwel verkoopverpakking): verpakking waarin het product aan de consument wordt verkocht.
Voorbeelden: flessen, trays, vouwdoosjes, zakken, folie, wikkels, blisters, blikjes, potten, schalen, etc.
 - **Secundaire verpakking** (ofwel verzamelverpakking): verpakking die meerdere verkoopeenheden bundelt.
Voorbeelden: omdozen, kartonnen trays, displayverpakkingen, krimpfolie, etc.
- **Winkelverpakkingen:** Primaire verpakkingen die pas in de winkel worden toegevoegd en die nodig zijn voor de verkoop van het product. Deze verpakkingen bevatten o.a. product- en prijsinformatie.
Voorbeelden: verpakkingen van vlees(waren), kaas en brood van de versafdeling.

De volgende verpakkingen vallen buiten de scope:

- **Tertiaire verpakking** (ofwel verzendverpakking): verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopeenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen.
Voorbeelden: pallets, palletfolie, rolcontainers, spanbanden, etc.
- **Herbruikbare of meermalige verpakkingen** zoals herbruikbare kratten in het AGF-schap.
- **Plastic tasjes** waarvoor de consument betaalt.
- **Winkelverpakkingen waarbij consumentengedrag een rol speelt**, zoals (plastic) zakjes bij het AGF en de losse broodjes.

SAMENVATTING RESULTATEN EN CONCLUSIES

VOORTGANG DOELSTELLINGEN

Uitgaande van de beschikbare data in 2021 hebben de CBL leden drie van de zes doelstellingen voor 2022 behaald. Dit zijn de doelstellingen 1. gewichtsreductie*, 3. duurzame herkomst papier en karton en 4. het gebruik van recycled PET in flessen en trays.

*) Een groot deel van de verandering is echter toe te wijzen aan de verbetering van de datakwaliteit. Hier wordt verder op in gegaan op de volgende pagina; interpretatie voortgang.

Brancheplan doelen	Doelstelling 2022	Rapportage 2020	Rapportage 2021	Primair 2020	Secundair 2020	Primair 2021	Secundair 2021
1. Gewicht en reductie per miljoen artikelen	-10%	72 ton	58 ton* (-20%)	31 ton	41 ton	40 ton* (+29%)	18 ton* (-56%)
1. Gewicht en reductie Totaal		955 kton	689 kton*	408 kton	547 kton	473 kton*	216 kton*
2. Recyclebare verpakkingen	80%	82%	76%	62%	98%	66%	97%
3. Duurzame herkomst papier en karton	80%	90%	83%	58%	94%	70%	90%
4. rPET in flessen en trays	40%	42%	46%	-	-	-	-
5. Recycled content overige kunststof verpakkingen	15%	5% <i>Alleen primair</i>	6%	5%	-	4%	8%
6. Weggooiwijzer	100%	67%	67%	-	-	-	-

INTERPRETATIE VOORTGANG

Doelstelling 1: 10% gewichtsreductie van primaire en secundair verpakkingsmateriaal in 2022

Het doel van -10% reductie van verpakkingsgewicht per miljoen verkochte artikelen lijkt aan de hand van de data ruim behaald (-20%). Dit is echter voornamelijk toe te wijzen aan een correctie op de berekening voor het secundaire verpakkingsgewicht. Door een correctie van dubbeltellingen van omdozen in 2020 is dit van 41 ton naar 18 ton gedaald. Het gewicht van primaire verpakkingen is omhoog gegaan van 31 naar 40 ton. Dit lijkt vooral te komen doordat er meer retailers hebben deelgenomen en data meer volledig is.

De grote verschillen in deze data laten zien dat de data kwaliteit nog niet zodanig is dat er betrouwbare conclusies over gewichtsreductie kunnen worden gemaakt. Naar verwachting zal de data kwaliteit over het volgende rapportagejaar verder verbeteren, waardoor het resultaat steeds nauwkeuriger gaat worden.

Doelstelling 2. 80% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar in 2022

Het aandeel goed recyclebare verpakkingen is verhoogd voor primaire verpakkingen, van 62% naar 66%. Met name kunststof verpakkingen en drankkartons blijven belangrijke aandachtspunten. Voor secundaire verpakkingen daalt het aandeel met een procent van 98% naar 97%. Dit

lijkt een positieve ontwikkeling voor de recyclebaarheid van verpakkingen. Echter, doordat de verhouding primair-secundair sterk is veranderd is het aandeel goed recyclebare verpakkingen op het totaalgewicht iets gedaald, van 82% naar 76%. Dit is toe te wijzen aan de correctie op dubbeltelling van secundaire verpakkingen.

De doelstelling van 80% voor 2022 lijkt hiermee binnen bereik.

Doelstelling 3: In 2022 is 80% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.

Voor deze doelstelling is hetzelfde effect van de correctie van data te zien als bij recyclebare verpakkingen. Het aandeel papier en karton van duurzame herkomst is voor primaire verpakkingen verhoogd van 58% naar 70%. Voor secundaire verpakkingen is het licht gedaald, van 94% naar 90%. Door minder dubbeltellingen van omdozen is de verhouding tussen primair en secundaire verpakkingen verschoven. Hierdoor daalt de gemiddelde waarde van het totale aandeel papier en karton van duurzame bron; van 90% in 2020 naar 83% in 2021.

Doelstelling 3 is behaald.

INTERPRETATIE VOORTGANG

Doelstelling 4: In 2022 bevatten PET-flessen en -trays (primaire verpakkingen) gemiddeld 40% post-consumer recycled content.

Gemiddeld is er door CBL leden in 2021 46% recycled content in PET-flessen en -trays toegepast. Dit laat een verdere verhoging zien ten opzichte van vorig jaar, toen met 42% de doelstelling al werd gehaald.

Het is onduidelijk of dit aandeel recycalaat alleen PCR (post-consumer recycalaat) of ook deels PIR (post-industrial recycalaat) betreft. In het komende jaar zal dit specifiek worden opgevraagd.

Doelstelling 4 is behaald.

Doelstelling 5: In 2022 wordt gemiddeld 15% post-consumer recycled content toegepast in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen

Het aandeel recycled content in overige kunststof verpakkingen is gemiddeld 6% in 2021. Vorig jaar werden secundaire verpakkingen nog niet meegenomen in deze doelstelling. Dit jaar zorgt de 8% recycled content in secundaire verpakkingen voor een verhoging in het resultaat. Het aandeel recycled content in primaire verpakkingen is gedaald van 5% in 2020 naar 4% in 2021.

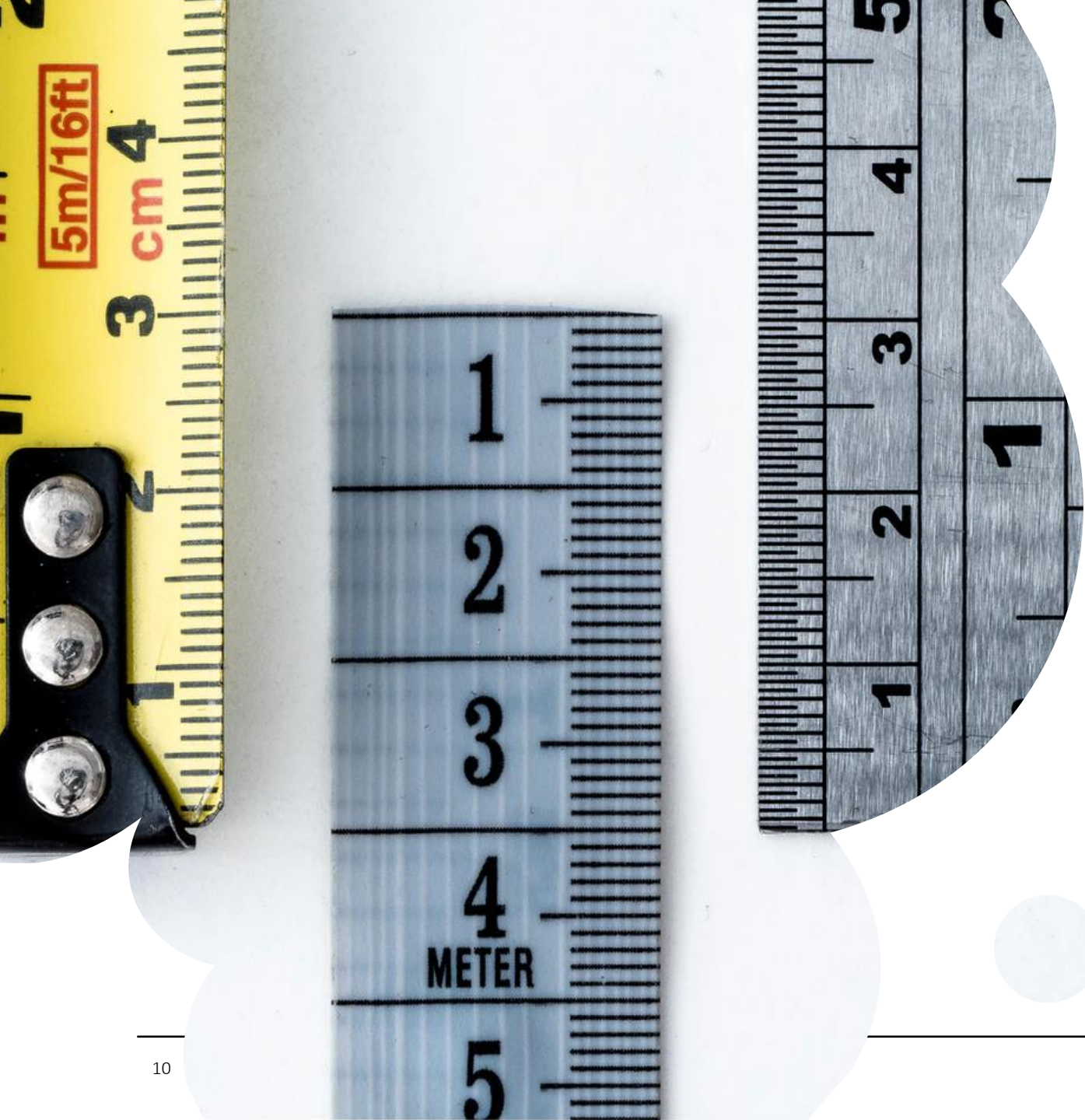
Doelstelling 5 is nog niet behaald en blijft een belangrijk aandachtspunt.

Doelstelling 6: Op 100% van de primaire verpakkingen is in 2022 een weggooiwijzer afgebeeld.

Op 67% van de primaire verpakkingen wordt een weggooiwijzer toegepast. Er is geen wijziging sinds 2020 in het aandeel verpakkingen met een weggooiwijzer. Ondanks inspanningen van verschillende retailers om de weggooiwijzer breder toe te passen is er geen meetbare vooruitgang op het geheel.

CBL leden zullen de komende jaren samenwerken om te zorgen dat alle producten die alleen verkocht worden op de Nederlandse markt een KIDV weggooiwijzer bevatten. Hiernaast zal de monitor in de toekomst ook rekening houden met het gebruik van een gestandaardiseerde Europese weggooiwijzer. Voor producten die ook buiten Nederland verkocht worden zal, zodra deze beschikbaar komt, deze gestandaardiseerde weggooiwijzer worden toegepast.

Doelstelling 6 is nog niet behaald en blijft een belangrijk aandachtspunt.

RESULTATEN PER DOELSTELLING

1. GEWICHT VERPAKKINGEN OP DE MARKT GEBRACHT

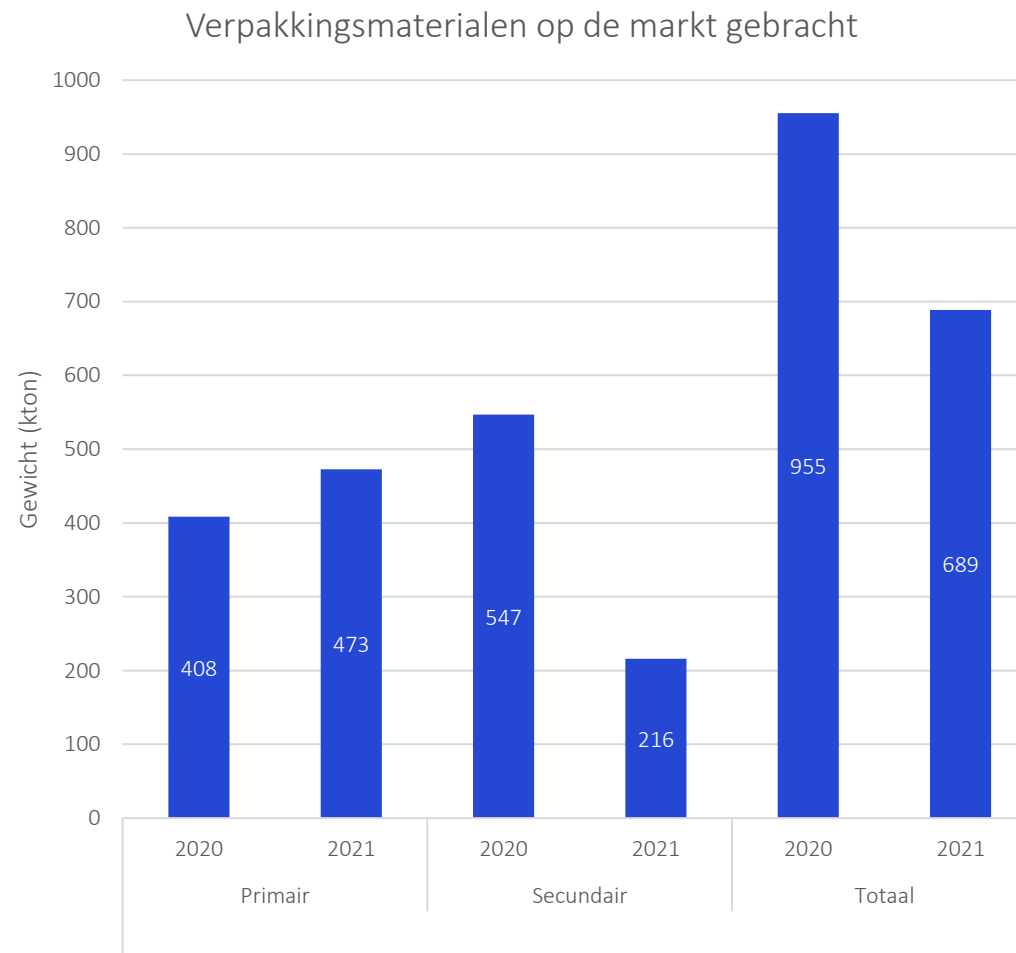
In 2021 hebben supermarkten naar schatting **689 kton** (2020: 955 kton) verpakkingsmaterialen op de markt gezet, toegepast voor 11,9 miljard (2020: 13,3 miljard) verkochte huiskartikelen. De verpakkingsmaterialen zijn onder te verdelen in:

- **473 kton** primaire verpakkingen (2020: 408 kton)
- **216 kton** secundaire verpakkingen (2020: 547 kton)

Toelichting resultaten:

Door verbetering van de datakwaliteit zijn de twee jaren lastig te vergelijken:

- Er is een grote afname te zien van de hoeveelheid secundaire verpakkingen door minder dubbeltellingen van omdozen.

1. GEWICHT VERPAKKINGEN OP DE MARKT GEBRACHT

Primaire verpakkingen

Primaire verpakkingen zijn onder te verdelen in veel verschillende materiaalgroepen. De meest gebruikte materialen zijn:

- Glas – 161 kton (2020: 156 kton)
- Kunststof – 140 kton (2020: 139 kton)
- Papier en karton – 111 kton (2020: 47 kton)

Secundaire verpakkingen

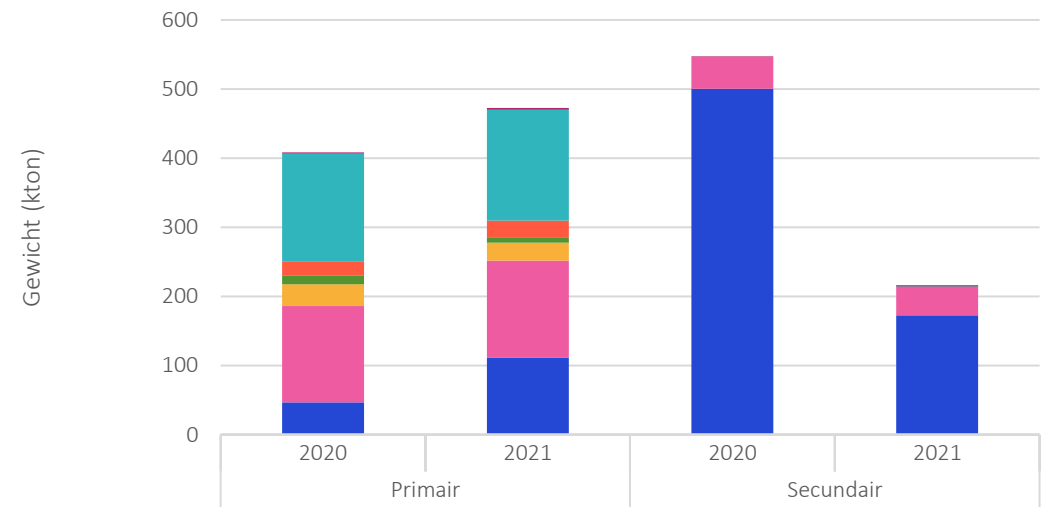
Secundaire verpakkingen bestaan hoofdzakelijk uit:

- Papier en karton – 173 kton (2020: 500 kton)
- Kunststof – 42 kton (2020: 46 kton)

Toelichting resultaten

- Toename primaire verpakkingen door meer deelnemers en vollediger data.
- Sterke toename papier en karton in primaire verpakkingen door nauwkeuriger berekeningen.
- Sterke afname secundaire verpakkingen door minder dubbeltellingen van omdoen.

Verpakkingsmaterialen op de markt gebracht - materiaalgroepen

Overig	2	1	1	1
Hout	0	1	0	1
Glas	156	161	0	0
Overige metalen	20	24	0	0
Aluminium	13	8	0	0
Drankenkartons	31	26	0	0
Kunststof	139	141	46	42
Papier en karton	47	111	500	173

1. GEWICHT PER MILJOEN ARTIKELEN

Doelstelling: 10% gewichtsreductie van primair en secundair verpakkingsmateriaal in 2022

Voor elke miljoen huiskartikelen die in Nederland wordt verkocht, wordt gemiddeld **58 ton** (2020: 72 ton) verpakkingsmateriaal toegepast. Het verpakkingsmateriaal is onder te verdelen in:

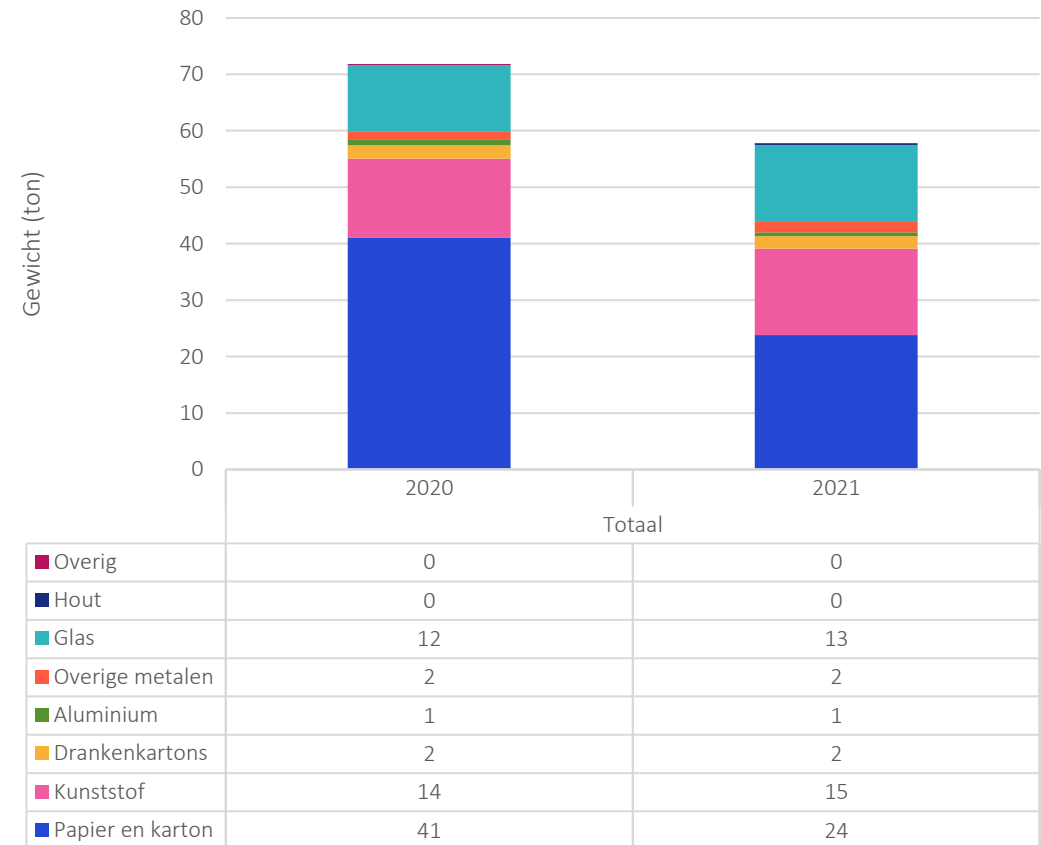
- **40 ton** primaire verpakkingen/miljoen artikelen (2020: 31 ton)
- **18 ton** secundaire verpakkingen/miljoen artikelen (2020: 41 ton)

Het gewicht verpakkingsmaterialen per miljoen verkochte artikelen wordt als referentiewaarde gebruikt voor het monitoren van verpakkingsgebruik. In 2022 moet dit gewicht met 10% zijn gereduceerd.

Toelichting resultaten

- Totaal gerapporteerde verkoopaantallen supermarkten gedaald van 13,3 miljard naar 11,9 miljard.

Verpakkingsmaterialen op de markt gebracht per miljoen artikelen

2. RECYCLEBAARHEID VERPAKKINGEN

Doelstelling: 80% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar in 2022

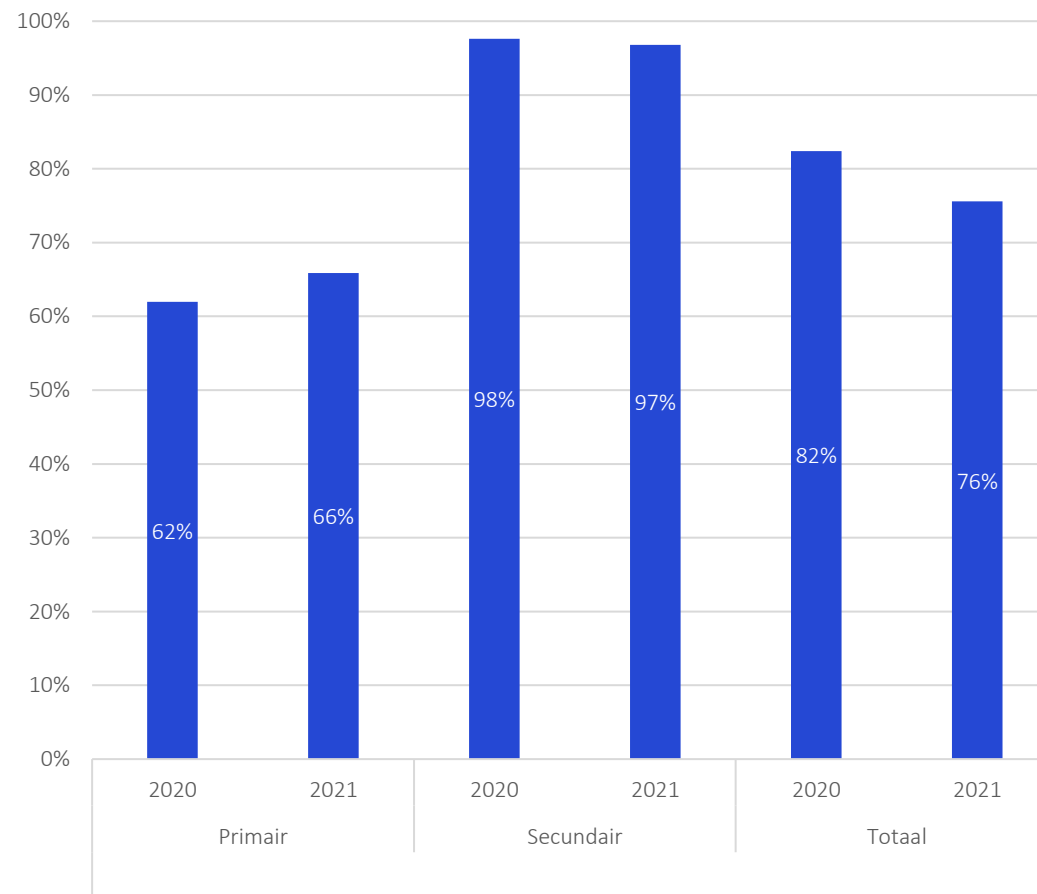
76% van alle primaire en secundaire verpakkingen die in 2021 door de supermarkten op de markt zijn gebracht, zijn goed recyclebaar (2020: 82%).

- 66% van de primaire verpakkingen die in 2021 op de markt is gebracht is goed recyclebaar (2020: 62%).
- 97% van de secundaire verpakkingen die in 2021 op de markt is gebracht is goed recyclebaar (2020: 98%).

Toelichting resultaten

- De daling ten opzichte van 2020 wordt vooral veroorzaakt door relatief lager aandeel secundaire verpakkingen en hoger aandeel primaire verpakkingen.

Percentage goed recyclebare verpakkingen

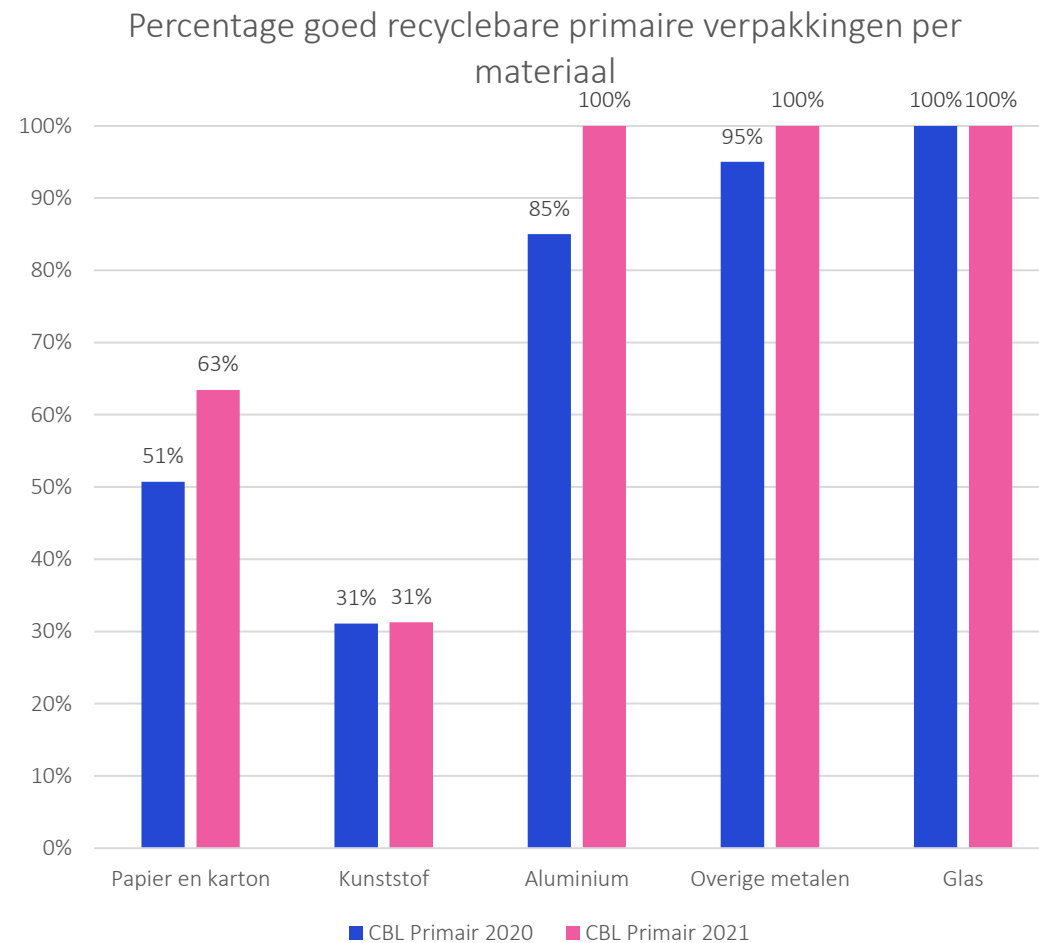

2. RECYCLEBAARHEID PRIMAIRE VERPAKKINGEN

66% van de primaire verpakkingen die in 2021 op de markt is gebracht is goed recyclebaar (2020: 62%).

- 63% van de papieren en kartonnen verpakkingen zijn goed recyclebaar (2020: 51%)
- 31% van de papieren en kartonnen verpakkingen zijn goed recyclebaar (2020: 31%)

Alle drankenkartons worden beschouwd als ‘beperkt recyclebaar’. In theorie zijn drankenkartons goed recyclebaar, mits ze op de juiste wijze ingezameld en verwerkt worden. Het huidige systeem van inzameling, sortering en recycling is voor deze verpakking op dit moment nog ontoereikend.

3. PAPIER EN KARTON VAN DUURZAME HERKOMST

Doelstelling: In 2022 is 80% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.

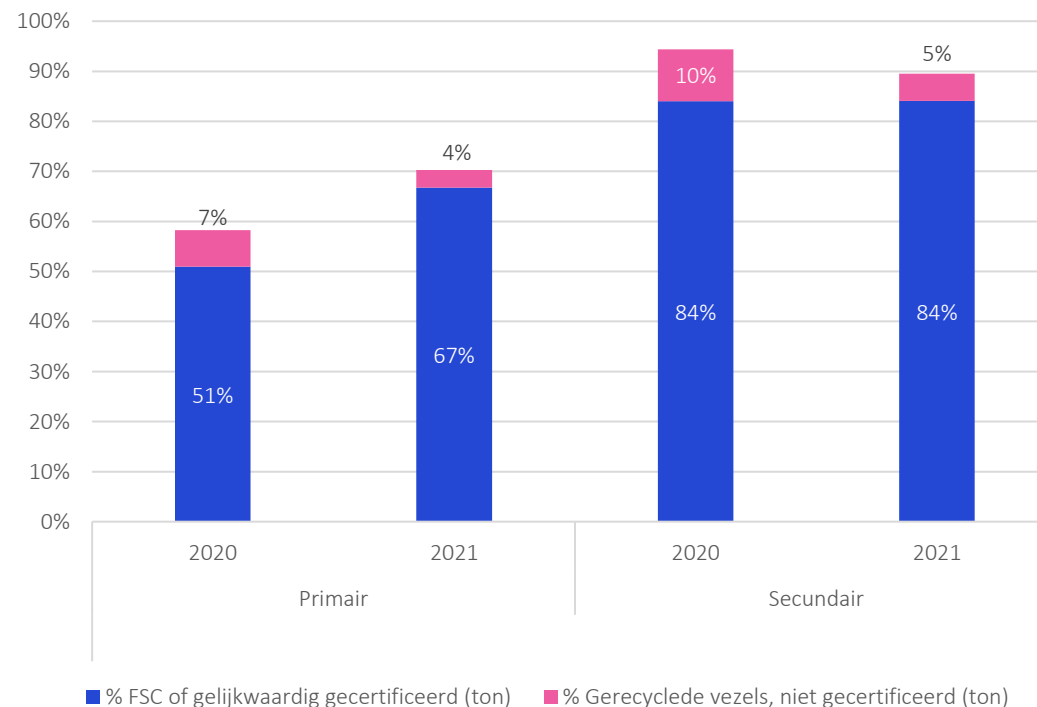
In 2021 is **83%** van het papier en karton in verpakkingen van huiskartikelen FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.* In 2020 was dit 90%.

- **70%** van het papier en karton in primaire verpakkingen is FSC/PEFC gecertificeerd of van gerecycled materiaal
- **90%** van het papier en karton in secundaire verpakkingen is FSC/PEFC gecertificeerd of van gerecycled materiaal

Toelichting resultaten

- De daling ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door relatief lager aandeel secundaire verpakkingen ten opzichte van primaire verpakkingen

Percentage papier en karton van duurzame bron

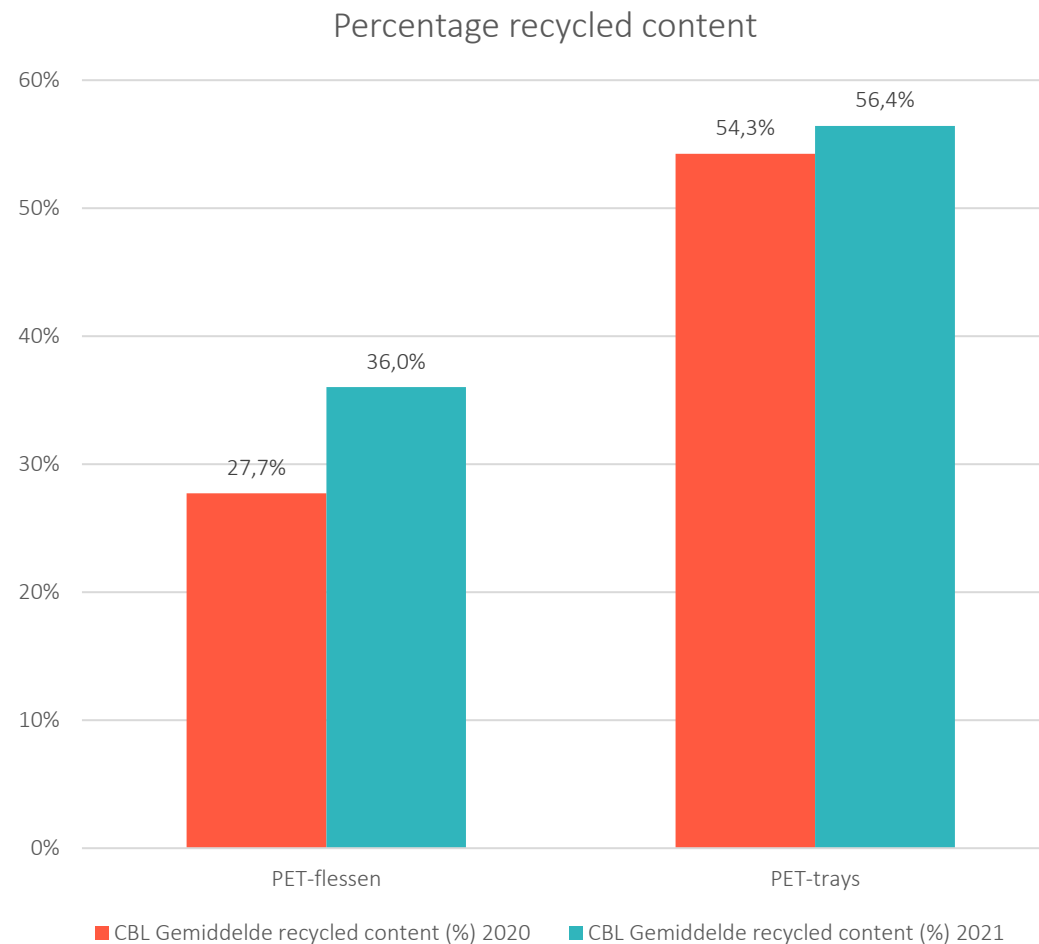
* Het totale gewicht van papier en karton wijkt af van de opgegeven gewichten onder doelstelling 1. Dit komt doordat niet alle retailers informatie beschikbaar hebben over de herkomst van papier en karton.

4. PERCENTAGE rPET IN FLESSSEN EN TRAYS

Doelstelling: In 2022 bevatten PET-flessen en -trays (primaire verpakkingen) gemiddeld 40% post-consumer recycled content.

In 2021 is gemiddeld **46% rPET** toegepast in flessen en trays (2020: 42%).

- In PET flessen wordt gemiddeld 36% rPET toegepast (2020: 28%)
- In PET trays wordt gemiddeld 56% rPET toegepast (2020: 54%)
- In totaal is 18.5 kton rPET op de markt gezet (2020: 13.7 kton).
- Het is onbekend of al het rPET *post-consumer* recycled is. Mogelijk wordt er gedeeltelijk *post-industrial* recycalaat toegepast.

GEBRUIK VAN VERSCHILLENDE TYPEN PET-TRAYS

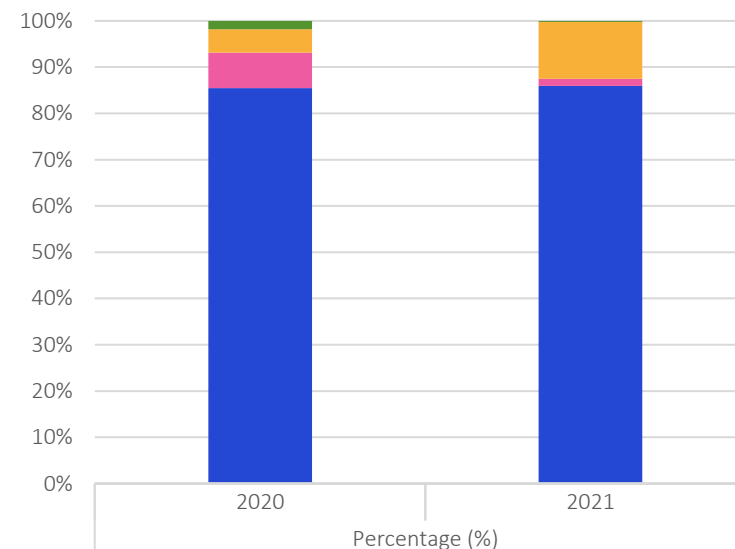
PET-trays bestaande uit mono-materiaal transparant PET van 100% PET zijn goed recyclebaar volgens de KIDV recyclecheck. De daadwerkelijke recycling van deze trays is nog in de opstartfase. De verpakkingen vallen nog niet onder het gereduceerd tarief.

- 82% van de PET-trays is 'goed recyclebaar' (2020: 78%)
- 13% van de trays beperkt recyclebaar:
 - 1% van de trays bestaan uit mono-materiaal gekleurd PET, deze zijn 'beperkt recyclebaar'. (2020: 7%)
 - 12% van de trays bestaan uit een PET/PE combinatie. Deze trays zijn 'beperkt recyclebaar' (2020: 5%)
- Over 5% van de PET-trays is geen data beschikbaar.

Toelichting resultaten

- De omschakeling van de 12% PET/PE trays naar goed recyclebare PET-trays is lastig, veel retailers zijn hier wel druk mee bezig
- Het aandeel gekleurde PET-trays is sterk gedaald
- Een aantal retailers hadden geen data over type PET-trays beschikbaar en zijn hierdoor niet meegenomen in de analyse

Verschillende typen PET-trays

	Percentage (%)	
	2020	2021
■ PET-trays toegepast voor non-food artikelen	2%	0%
■ Ongekleurde en transparante PET/PE-trays	5%	12%
■ Gekleurde mono-layer PET-trays: tray van 100% PET en geen PET/PE combinatie	7%	1%
■ Ongekleurde en transparante mono-layer PET-trays: tray van 100% PET en geen PET/PE combinatie	78%	82%

5. RECYCLED CONTENT IN OVERIGE KUNSTSTOF VERPAKKINGEN

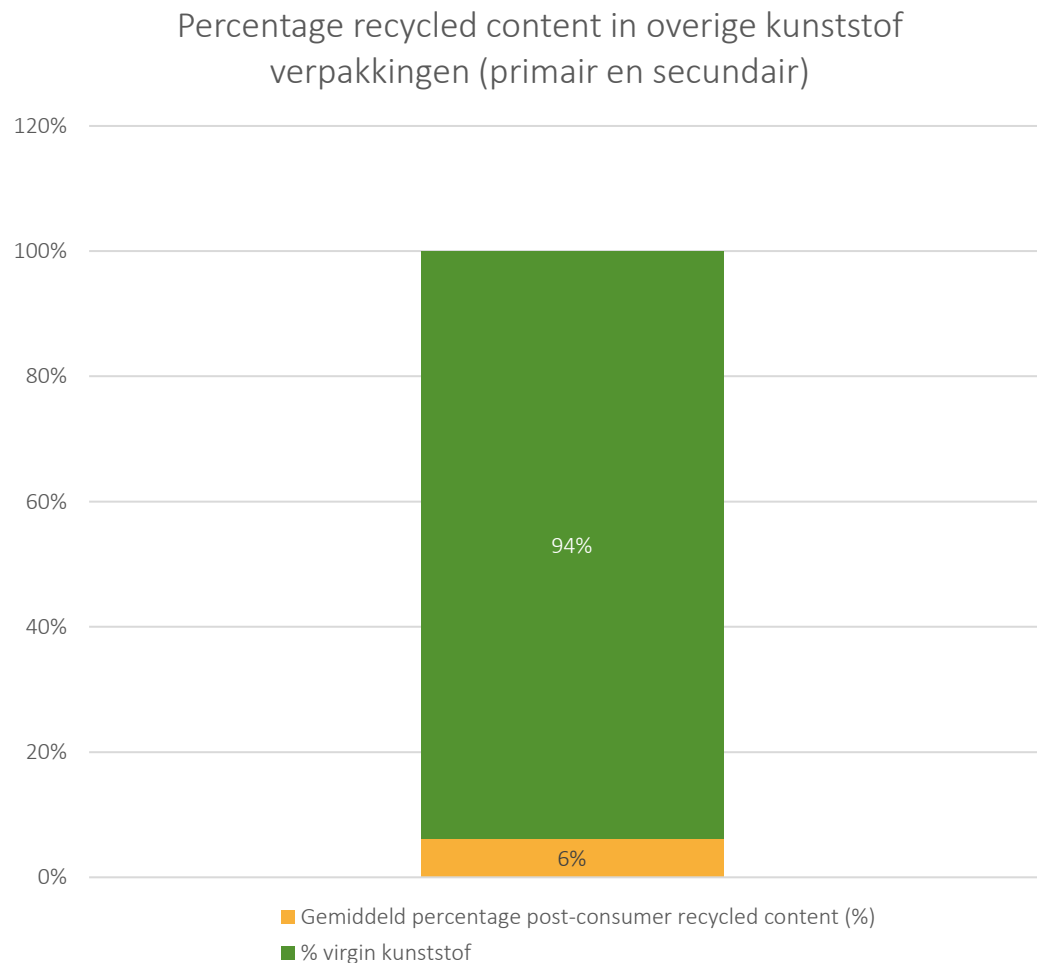
Doelstelling: In 2022 wordt gemiddeld 15% post-consumer recycled content toegepast in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen.

In 2021 is gemiddeld 6% recycled content toegepast in overige kunststof verpakkingen, hieronder vallen primaire en secundaire verpakkingen van PE, PP en PET-folies.

- In primaire verpakkingen is naar opgave 2,4 kton (2020: 1,9 kton) gerecycled kunststof toegepast. In secundaire verpakkingen is naar opgave 2,0 kton toegepast. Naar verwachting is data incompleet en is er in werkelijkheid meer toegepast.

Toelichting resultaten

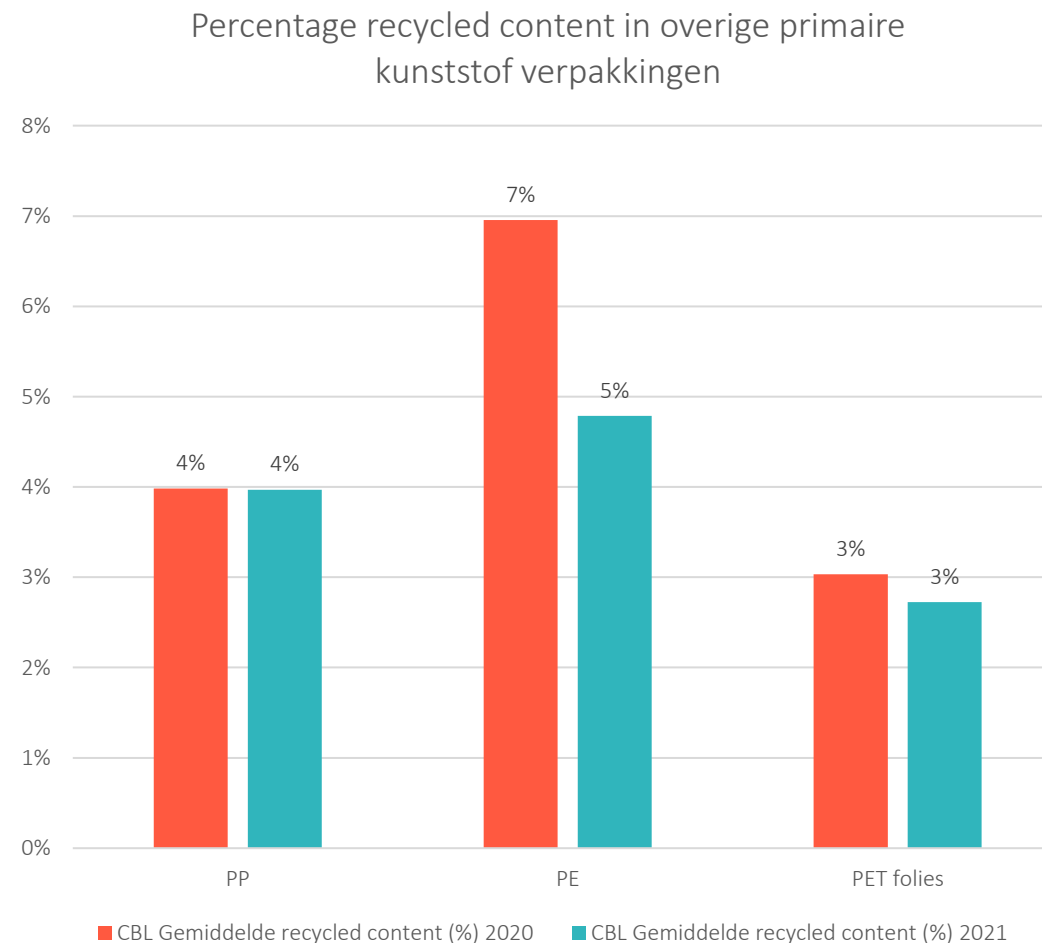
- Naar verwachting is data incompleet en is er in werkelijkheid meer toegepast. Ook de data voor 2020 is incompleet (met geheel geen data over secundaire verpakkingen) dus een vergelijking kan hiervoor niet gemaakt worden.
- Het is onbekend of alle toegepaste recyclede kunststoffen *post-consumer* recycled is. Mogelijk wordt er gedeeltelijk *post-industrial* recycelaat toegepast.

5. RECYCLED CONTENT IN OVERIGE KUNSTSTOF VERPAKKINGEN

Gemiddeld wordt 4% gerecycled content toegepast in primaire kunststof verpakkingen (2020: 5%). PET-flessen en PET-trays zijn hierin niet meegenomen. Hieronder zijn de percentages gerapporteerd per kunststoftype. Momenteel is er geen voedselveilig recycled PP of PE beschikbaar. Dit bemoeilijkt het behalen van deze doelstelling.

- Totaal aantal PP, PE en PET folie verpakkingen sterk toegenomen (van 38 kton in 2020 naar 54 kton in 2021)
- Ton recycled content toegenomen (van 1,9 kton in 2020 naar 2,3 kton in 2021)

6. WEGGOOIWIJZER OP DE VERPAKKING

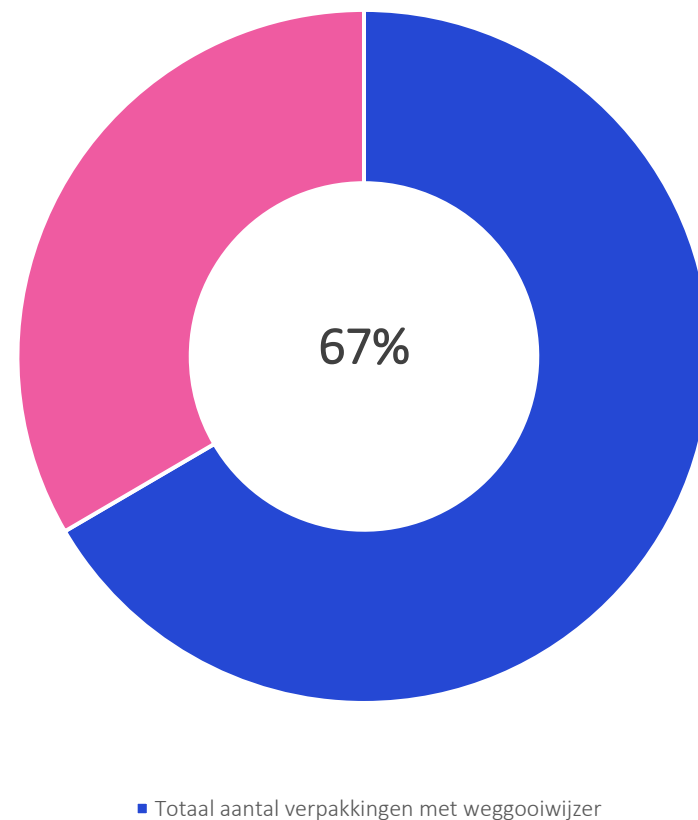
Doelstelling: Op 100% van de primaire verpakkingen is in 2022 een weggooiwijzer afgebeeld.

In 2021 was op **67%** van de primaire verpakkingen van huismerk-artikelen een weggooiwijzer afgebeeld (2020: 74%, op basis van een correctie op aannames was dit in 2020 ook 67%).

Toelichting resultaten

- Rapportage op deze doelstelling is op basis van absolute data over het aantal huismerkartikelen met weggooiwijzer en is onafhankelijk van het aantal afgezette artikelen.
- Tussen de supermarkten loopt de toepassing van de weggooiwijzer uiteen tussen de 30% en 100%.
- Dit grote verschil heeft met name te maken met de internationale of nationale focus van de supermarktketens. Het gebrek aan Europese afstemming van de weggooiwijzer speelt hier een belangrijke rol in.

Percentage verpakkingen met weggooiwijzer

SAMENVATTING CONCLUSIE

VOORTGANG DOELSTELLINGEN

Brancheplan doelen		Doelstelling 2022	Rapportage 2020	Rapportage 2021	Primair 2020	Secundair 2020	Primair 2021	Secundair 2021
1.	Gewicht en reductie per miljoen artikelen	-10%	72 ton	58 ton (-20%)	31 ton	41 ton	40 ton (+29%)	18 ton (-56%)
1.	Gewicht en reductie Totaal		955 kton	689 kton	408 kton	547 kton	473 kton	216 kton
2.	Recyclebare verpakkingen	80%	82%	76%	62%	98%	66%	97%
3.	Duurzame herkomst papier en karton	80%	90%	83%	58%	94%	70%	90%
4.	rPET in flessen en trays	40%	42%	46%	-	-	-	-
5.	Recycled content overige kunststof verpakkingen	15%	5% <i>Alleen primair</i>	6%	5%	-	4%	8%
6.	Weggooiwijzer	100%	67%	67%	-	-	-	-

REFLECTIE

UITDAGINGEN VOORTGANG

Er zijn verschillende uitdagingen voor het behalen van de doelen:

Algemeen: Data beschikbaarheid en betrouwbaarheid

Een grote uitdaging blijft de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de data. Dit is cruciaal voor het accuraat meten van de voortgang.

Doelstelling 1: 10% gewichtsreductie van primair en secundair verpakkingsmateriaal in 2022

Het is niet mogelijk tussentijdse conclusies te trekken over gewichtsreductie door de grote verbeteringen in de data die de resultaten vertekenen.

Doelstelling 2. 80% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar in 2022

Voor het behalen van de doelstelling van 95% in 2025 zijn drie duidelijke uitdagingen te noemen:

- Verdere inspanning op het gebied van Design for Recycling van overige kunststof verpakkingen, volgens de KIDV Recyclechecks.

Dit levert ook financiële voordelen op i.v.m. tariefdifferentiatie.

- De recyclebaarheid van drankenkartons is momenteel niet goed. Hiervoor zijn de CBL-leden afhankelijk van producenten en recyclers. Drankenkartons bedraagt 4% van het totale verpakkingsgewicht.
- De omschakeling van PET/PE trays naar goed recyclebare mono PET trays is een grote uitdaging. Verschillende retailers werken in samenwerking met leveranciers en recyclers naar oplossingen. PET trays bedragen 2% van het totale verpakkingsgewicht.

Doelstelling 3: In 2022 is 80% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.

De derde doelstelling is gehaald. Verdere groei van het aandeel papier en karton van duurzame bron is vooral mogelijk voor primaire verpakkingen.

UITDAGINGEN VOORTGANG

Doelstelling 4: In 2022 bevatten PET-flessen en -trays (primaire verpakkingen) gemiddeld 40% post-consumer recycled content.

Deze doelstelling is behaald, maar dit blijft een belangrijk aandachtspunt. De grootste uitdaging voor het behalen van doelstelling 4 is de beperkte beschikbaarheid van food-grade recycled PET materiaal.

Doelstelling 5: In 2022 wordt gemiddeld 15% post-consumer recycled content toegepast in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen

Er zijn beperkingen in het toepassen van recycled content in kunststof voedselverpakkingen vanwege aangescherpte eisen voor 'food-grade' verpakkingsmaterialen. Dit kan mogelijk worden opgelost door betere sortering en chemische recycling.

Er liggen nog wel volop kansen in het toepassen van recyclelaat in niet-voedsel toepassingen, zoals: schoonmaakmiddelen en secundaire verpakkingen.

Doelstelling 6: Op 100% van de primaire verpakkingen is in 2022 een weggooiwijzer afgebeeld.

Voor producten die alleen binnen Nederland worden verkocht wordt op steeds meer producten de weggooiwijzer afgebeeld. Hier is nog verdere verbetering mogelijk.

Voor internationale artikelen is het vaak niet haalbaar Nederlandse weggooiwijzers toe te passen. Europese standaardisatie is daarom nodig om de doelstelling van 100% te kunnen halen.

ACTIEPUNTEN VERDUURZAMING KOMENDE JAREN

De volgende actiepunten zijn van belang voor het behalen van de doelstellingen voor 2022 en 2025 doelen:

Branchepunten doel	Actiepunten voor de komende jaren
Algemeen	<ul style="list-style-type: none">• Verder verbeteren data kwaliteit en volledigheid data.
1. Gewichtsreductie	<ul style="list-style-type: none">• Verder optimaliseren van verpakkingen in samenwerking met leveranciers.• Minder verpakkingen gebruiken en herbruikbare en hervulbare opties aanbieden aan klanten.
2. Recyclebare verpakkingen	<ul style="list-style-type: none">• In gesprek blijven met relevante partijen over betere recycling van drankenkartons.• Verder samenwerken aan de recycling van PET trays. Binnen het eigen assortiment verder werken aan het vervangen van niet recyclebare PET/PE trays door goed recyclebare ongekleurde mono-trays.• Het doel van 2022 is duidelijk in zicht. Verdere inspanning op het gebied van 'Design for Recycling, door ketensamenwerking en kennisdeling blijft nodig om de doelstelling van 95% in 2025 te halen.
3. Duurzame herkomst papier en karton	<ul style="list-style-type: none">• De doelstelling is behaald. Verdere uitbreiding van FSC/PEFC certificering is vooral mogelijk voor primaire verpakkingen.
4. rPET in flessen en trays	<ul style="list-style-type: none">• De doelstelling is behaald. Verdere inspanningen zijn wenselijk om het percentage rPET waar mogelijk verder te verhogen.
5. Recycled content overige kunststof verpakkingen	<ul style="list-style-type: none">• Verder werken aan toepassingen voor recycled kunststoffen in niet-voedsel verpakkingen, zoals schoonmaakmiddelen en folies.
6. Weggooiwijzer	<ul style="list-style-type: none">• Kennis delen en samenwerken met de CBL-leden voor het behalen van 100% op binnenlandse producten.• Monitoren van de voortgang van de ontwikkeling van een Europese standaard.

BIJLAGEN

- A. Data interpretatie
- B. Aanpak verpakkingsrapportage
- C. Aannames en definities

A. DATA INTERPRETATIE

Het verzamelen en controleren van verpakkingsdata is een grote en uitdagende taak voor retailers. De grootste retailers voeren 6.000 tot 10.000 verschillende artikelen, voor elk artikel moet de juiste informatie worden verzameld. De afgelopen jaren hebben de retailers grote stappen gezet in de kwaliteit en compleetheid van hun data. Waar over het jaar 2019 nog geen betrouwbare verpakkingsrapportage mogelijk was, was dit over het jaar 2020 voor de eerste keer wel mogelijk. In 2021 is de datakwaliteit verder verbeterd. Hierdoor werd duidelijk dat er in 2020 door een aantal retailers te veel secundaire verpakkingen zijn opgegeven.

Er liggen nog steeds uitdagingen voor het verbeteren van de kwaliteit en volledigheid van de data. De belangrijkste aspecten worden hier kort toegelicht.

Volledigheid van de data

Primaire verpakkingen

Retailers hebben de dataverzameling voor primaire verpakkingen goed ingericht. Voor de volledigheid van de data zijn zij echter afhankelijk van leveranciers: zij moeten de juiste data aanleveren. In de praktijk betekent dit dat de informatie over primaire verpakkingen vaak niet volledig is. De volledigheid en kwaliteit van de data varieert onder de retailers. Er wordt voor een aantal gegevens nog gewerkt met aannames en extrapolaties. Hierdoor is de beschikbare data mogelijk niet representatief voor het gehele assortiment. In werkelijkheid kan het verpakkingsgewicht en de verdeling tussen materiaalgroepen hierdoor licht afwijken.

A. DATA INTERPRETATIE

Secundaire verpakkingen

De dataverzameling voor secundaire verpakkingen is minder ver ontwikkeld dan die van primaire verpakkingen. Retailers werken hard aan het inrichten van hun systemen om dit te verbeteren. Een deel van de retailers maakt gebruik van geschatte data voor het gebruik van secundaire verpakkingen op basis van het afval dat vrij komt uit hun filialen. Er wordt ingeschat dat dit een redelijke benadering is omdat winkels verplicht zijn hun afval goed te monitoren ten behoeve van de afvalbeheersbijdrage. Over het jaar 2020 was er voor verschillende retailers sprake van een dubbeltelling van secundair verpakkingsmateriaal. Dit is voor verschillende retailers in 2021 gecorrigeerd, wat duidelijk te zien is in de resultaten. Bij een enkele retailers is deze fout wel ontdekt maar is het nog niet gelukt om dit voor alle secundaire verpakkingen te corrigeren. In de volgende rapportage wordt daarom nog een kleine vermindering van secundair verpakkingsmateriaal verwacht.

B. AANPAK VERPAKKINGSRAPPORTAGE

Aanpak dataverzameling

1. **Meetplan:** In het meetplan is de aanpak voor de monitoring en de te verzamelen data vastgelegd. Het meetplan is besproken met de CBL leden.
2. **Dataverzameling:** Middels een enquête is de data over het jaar 2021 opgehaald bij CBL leden.
3. **Dataverwerking:** De verzamelde data is geaggregeerd en geanonimiseerd, de resultaten zijn vastgelegd in de CBL Verpakkingsrapportage 2021.

Uitgangspunten data verzameling

- Voor elke indicator wordt data opgehaald voor zowel primaire als secundaire verpakkingen. Op deze manier worden meer inzichten verkregen waardoor supermarkten beter kunnen sturen op basis van de data.
- De kwaliteit van de aangeleverde data wordt gespecificeerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:
 - **Extern gevalideerde data:** Data is gevalideerd door accountant.
 - **Gevalideerde data:** Data is gecontroleerd door retailer.
 - **Ongevalideerde data van leveranciers:** Data is aangeleverd door leverancier en niet gecontroleerd door retailer.
 - **Geschatte data:** Retailer geeft aan op basis waarvan de data geschat is en hoe representatief de data is.
 - **Geen data beschikbaar:** Retailer heeft geen data beschikbaar voor monitoring van de doelstelling.

B. AANPAK VERPAKKINGSRAPPORTAGE

Te verzamelen data

Voor het monitoren van de doelstellingen moet data van verschillende indicatoren worden verzameld. In de tabel wordt per doelstelling gespecificeerd welke data uit 2021 verzameld is door de CBL leden.

Brancheplan doelen 2022	Op te halen informatie	Indicatoren
1. 10% gewichtsreductie van primair en secundair verpakkingsmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht per materiaalsoort: <ul style="list-style-type: none"> o Papier en karton o Kunststof o Drankenkartons o Aluminium o Overige metalen o Glas o Hout o Overig 	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht primaire / secundaire verpakkingen per materiaalsoort (ton) - Aantal afgezette artikelen (aantal stuks verkocht).
2. 80% van alle primaire en secundaire verpakkingsmaterialen is goed recyclebaar	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht goed recyclebare verpakkingen, uitgesplitst voor de volgende groepen: <ul style="list-style-type: none"> o Vormvaste kunststoffen o Flexibele kunststoffen o Papier en karton <p>Voor de overige verpakkingsmaterialen worden aannames gedaan over de recyclebaarheid, daarom wordt geen data verzameld (zie 2.3).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht goed recyclebare primaire verpakkingen per materiaalsoort (ton). - Optioneel voor supermarkten om het gewicht voor 'redelijk' en 'beperkt' recyclebare verpakkingen volgens de KIDV recyclecheck op te geven (ton).

B. AANPAK VERPAKKINGSRAPPORTAGE

Brancheplan doelen 2022	Op te halen informatie	Indicatoren
<p>3. 80% van papier en karton in primaire en secundaire verpakkingen is FSC/PEFC gecertificeerd en/of van gerecycled materiaal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht gecertificeerd materiaal van primaire en secundaire verpakkingen van papier en karton (ton), inclusief drankenkartons. - Gewicht recyclede vezels in papier en karton van niet gecertificeerd materiaal (ton) 	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht gecertificeerde primaire / secundaire verpakkingen van papier en karton (ton) - Gewicht gecertificeerd papier en karton in drankenkartons (ton) - Voor niet gecertificeerd materiaal het gewicht recyclede vezels in primaire / secundaire verpakkingen (ton) <p><i>Rekenvoorbeeld: In een doos van 200g zit 50% gerecycled materiaal, het gewicht van gerecyclede vezels is dus 100g.</i></p>
<p>4. 40% post-consumer recycled content in PET-flessen en -trays (primaire verpakkingen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht rPET in flessen en trays (ton) 	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht van alle PET-flessen en -trays (ton) - Gewicht recycled PET in flessen en trays (ton) <p>Rekenvoorbeeld: In een fles van 20g zit 80% rPET, het gewicht rPET in de fles is dus 16g.</p>

Brancheplan doelen 2022	Op te halen informatie	Indicatoren
<p>5. 15% post-consumer recycled content in overige primaire en secundaire kunststof verpakkingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht post-consumer recycled content in PP-, PE- en PET folie- verpakkingen exclusief PET-flessen en -trays (ton). Gewicht wordt gespecificeerd voor food- en non-food verpakkingen. <p><i>Primaire vormvaste PET verpakkingen vallen onder doelstelling 4.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewicht gerecycled materiaal in primaire (gespecificeerd voor food en non -food) / secundaire PP verpakkingen (ton) - Gewicht gerecycled materiaal in primaire (gespecificeerd voor food en non-food) / secundaire PE verpakkingen (ton) - Gewicht gerecycled materiaal in primaire (gespecificeerd voor food en non -food) / secundaire PET folies (ton)
<p>6. Op 100% van de primaire verpakkingen is een weggooiwijzer afgebeeld</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aantal primaire verpakkingen met een weggooiwijzer (aantal). <p><i>Indien een andere weggooiwijzer wordt gebruikt dan die van het KIDV dient deze wijzer door het CBL gevalideerd te worden.</i></p> <p><i>Verkoopaantallen worden niet meegenomen.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Totaal aantal verschillende primaire verpakkingen (aantal) - Aantal primaire verpakkingen met weggooiwijzer (aantal)

C. AANNAMES & DEFINITIES

Recyclebaarheid – Primaire verpakkingen (doelstelling 2)

- **Vormvast en flexibel kunststof:** Verpakking wordt beschouwd als goed recyclebaar als het volgens *de KIDV recyclecheck vormvaste kunststof verpakkingen* (bron: [versie 2021](#)) of de *KIDV recyclecheck flexibele kunststof verpakkingen* (bron: [versie 2020](#)) ‘goed recyclebaar’ (groen) is. ‘Redelijk’, ‘beperkt’, en ‘slecht’ recyclebare verpakkingen vallen in de categorie ‘slecht recyclebaar’.
 - Voorbeelden beperkt recyclebare verpakkingen zijn alle folies kleiner dan A4-formaat, PET-trays voor o.a. vlees en tapas.
 - Voorbeelden van slecht recyclebare verpakkingen zijn chipszakken en zwarte kunststof wasmiddelflessen.
- **Verpakkingen van papier en karton:** Verpakking wordt beschouwd als goed recyclebaar als het volgens *de KIDV recyclecheck papier en karton verpakkingen* (bron: [versie 2021](#)) ‘goed recyclebaar’ is. In deze recyclecheck wordt geen onderscheid gemaakt in ‘redelijk’ en ‘beperkt’ recyclebaar.
 - Voorbeelden van slecht recyclebare verpakkingen van papier en karton zijn verpakkingen met een kunststof coating (zoals diepvriesverpakkingen) of een kunststofvenster (zoals taartdozen) of een verpakking waar voedselresten in achterblijven (zoals taartdozen).

Er worden aannames gedaan over de recyclebaarheid van materialen waarvoor in 2021 geen recyclecheck beschikbaar was:

- **Glas:** Er wordt aangenomen dat verpakkingen van glas ‘goed recyclebaar’ zijn.
- **Drankenkartons:** Alle drankenkartons worden beschouwd als ‘beperkt recyclebaar’. In theorie zijn drankenkartons goed recyclebaar door hun homogene samenstelling, echter het huidige systeem van sortering en recycling voor deze verpakking is ontoereikend. Het is onduidelijk hoeveel drankenkartons en welk aandeel van deze verpakking daadwerkelijk wordt gerecycled en hergebruikt. De papiervezels worden gedeeltelijk hergebruikt, maar het kunststof en aluminium uit de verpakkingen wordt momenteel nog niet gerecycled.
- **Aluminium:** Er wordt aangenomen dat 100% van aluminium verpakkingen ‘goed recyclebaar’. Sommige retailers hebben geen specifieke data over aluminium, in dit geval is aluminium onderdeel van ‘overige metalen’.
- **Overige metalen:** Er wordt aangenomen dat 100% van de overige metalen ‘goed recyclebaar’ is.
- **Overige materialen:** Verpakkingen in de categorie ‘overig’ worden beschouwd als ‘slecht recyclebaar’ omdat hier geen algemene recyclingroute beschikbaar voor is.

C. AANNAMES & DEFINITIES

Recyclebaarheid – Primaire verpakkingen – Uitzonderingsgevallen

Verpakkingen die bestaan uit meerdere weggooi-eenheden, zoals een vouwdoosje met stuksverpakkingen in folie, zes blikjes in een krimpfolie of een kunststofbakje met een papieren wrapper er omheen. De voorwaarden voor een verpakking met meerdere weggooi-eenheden zijn (bron: [KIDV recyclecheck vormvaste kunststoffen](#), 2021):

- 1. Verpakkingsonderdelen zijn door de consument eenvoudig en zonder gereedschap van elkaar te scheiden. Dit kan bijvoorbeeld door de toevoeging van een scheurstrip of -rand.*
- 2. De verpakking is voorzien van duidelijke instructies waaruit blijkt dat de verpakkingsonderdelen afzonderlijk dienen te worden weggegooid en op welke manier de gebruiker ze van elkaar kan scheiden. Hiervoor kan bijvoorbeeld de Weggooiwijzer worden gebruikt. Wanneer de inhoud van de verpakking niet kan worden gebruikt zonder de verpakkingsonderdelen van elkaar te scheiden zijn instructies hierover niet verplicht.*
- 3. De verpakkingsonderdelen worden door de consument doorgaans van elkaar gescheiden en afzonderlijk weggegooid.*

Voor deze verpakkingen moet de recyclebaarheid per weggooi-eenheid worden bepaald. In de monitoring van dit type verpakkingen zijn de volgende richtlijnen gehanteerd:

- Indien mogelijk wordt de recyclebaarheid uitgesplitst voor de verschillende weggooi-eenheden. Eén verkoopverpakking wordt dan aangegeven als twee verpakkingen.
- Indien dit niet uitgesplitst kan worden wordt de recyclebaarheid van de slechts recyclebare weggooi-eenheid aangehouden.

C. AANNAMES & DEFINITIES

Recyclebaarheid – Secundaire verpakkingen

- **Papier en Karton:** Er wordt aangenomen dat 98% van de secundaire verpakkingsmaterialen van papier en karton ‘goed recyclebaar’ is. De verpakking wordt gezien als ‘goed recyclebaar’ als deze wordt geaccepteerd bij het oud papier. De verpakkingsmaterialen worden in winkelfilialen ingezameld en aangeboden ter recycling. Een papierrecycler schat in dat 98% van de ingezamelde stroom wordt teruggewonnen, er is 2% uitval door nietjes, lijm en tape op de dozen.
- **Kunststof:** Er wordt aangenomen dat 95% van de secundaire kunststof verpakkingsmaterialen ‘goed recyclebaar’ is, omdat deze hoofdzakelijk uit schone mono-materiaal LDPE folies bestaan die los worden ingezameld en aangeboden ter recycling en goed recyclebaar zijn. Bedrukking, etiketten en tape zijn belemmerend in de recycling. Er is echter geen data beschikbaar of dit veel wordt toegepast door de retailers. Dit is een aandachtspunt voor verdere dataverzameling.
- **Overige materialen:** Overige secundaire verpakkingsmaterialen worden beschouwd als ‘slecht recyclebaar’.

Duurzame herkomst papier en karton (Doelstelling 3)

- **Drankenkartons:** De doelstelling is ook van toepassing op de drankenkartons. De verhouding tussen papier en karton en andere materialen (kunststof en aluminium) is echter onbekend. Er wordt aangenomen dat een drankenkarton gemiddeld uit 80% papier en karton bestaat (bron: [Afvalfonds Verpakkingen](#)). 80% van het gerapporteerde gewicht van drankenkartons is daarom meegenomen in de evaluatie van deze doelstelling.

C. AANNAMES & DEFINITIES

Definities

- **Primaire verpakking** (ofwel verkoopverpakking): verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
Voorbeelden: flessen, trays, vouwdoosjes, zakken, folie, wikkels, blisters, blikjes, potten, schalen, etc.
- **Secundaire verpakking** (ofwel verzamelverpakking): verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
Voorbeelden: omdozen, kartonnen trays, displayverpakkingen, krimpfolie, etc.
- **Post-consumer recycled:** recycled plastic afkomstig uit het consumentenafval.
- **Post-industrial recycled:** recycled plastic afkomstig uit bedrijfsmatige afvalstromen.
- **Overige kunststof verpakkingen:** Verpakkingen van PP, PE en rPET folies. rPET-flessen en -trays vallen onder doelstelling 4.
- **Trays:** Gethermovormde verpakkingen van PET, zoals trays voor vlees, kaas, groente en fruit, bakjes (bijvoorbeeld humus en tapas), bekers, blisterverpakkingen, schalen.
- **FSC of gelijkwaardig gecertificeerd:** Papier en karton dat FSC of gelijkwaardig is gecertificeerd kan óók bestaan uit gerecycled materiaal. Deze doelstelling rapporteert dus niet over het percentage gerecycled materiaal in verpakkingen van papier en karton.